

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Departamentul Filologie
1.4. Domeniul de studii	Limbi moderne aplicate
1.5. Ciclul de studii	Licen
1.6. Programul de studii	Traducere și Interpretare

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Retorică tradițională și modernă		2.2. Cod disciplină	TI C321			
2.3. Titularul activității de curs	Lector univ. dr. Petronela Wainberg						
2.4. Titularul activității de seminar	Asist. univ. dr. Iuliana Wainberg						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	6	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțional, F – facultativ)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	20	din care: 3.5. curs	10	3.6. seminar/laborator	10
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătirea seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					3
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități - pregătire în sesiune					10

3.7 Total ore studiu individual	30
3.8 Total ore din planul de învățământ	20
3.9 Total ore pe semestru	50
3.10 Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Limba latină Teoria literaturii (II)
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul retoricii</p> <p>C1.1 Definierea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific retoricii; familiarizarea cu unele metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste</p> <p>C1.2 Explicarea transformărilor produse în retorică</p> <p>A1.1 Aplicarea conceptelor de retorică</p> <p>A1.2 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul retoricii</p>
-------------------------	--

	A.1.3 Elaborarea unor proiecte specifice și interdisciplinare pentru retorică, utilizând metode și principii moderne
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor norme ale retoricii
7.2 Obiectivele specifice	<p>O1. Introducere teoretică în studiul științific al retoricii, cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a disciplinei</p> <p>O2. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților lingvistice în vederea formării unor idei clare cu privire la știința și teoria retoricii</p> <p>O3. Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a problemelor privitoare la istoria retoricii</p> <p>O4. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere spre aprofundarea ulterioară a temelor prin studiu individual; stăpânirea corectă a termenilor de specialitate</p> <p>O5. Asimilarea principalelor date din istoria disciplinei; integrarea fenomenelor de limbă în contextul mai larg al valorilor de cultură și civilizație; perceperea relației de interdisciplinaritate: retorică / stilistică / teoria literaturii (figurile retorice/ figuri de stil; arta discursului)</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. INTRODUCERE 1.1. Prezentarea tematicii cursurilor 1.2. Bibliografia generală 1.3. Aspecte metodologice	Conversație	2h
2. ÎNȚINEREA ÎN RETORICĂ 2.1. Definiție; definiții: retorică, retorică tradițională, neoretorică 2.2. Termeni operaționali: retorică, trop/figură, stil, figură de stil, imagine artistică, expresie. 3. GENEZA RETORICII. RETORICA ÎN ANTICHITATE 3.1. Grecia antică: literatura oratorică 3.2. Elocvența attică 3.3. Retorică greacă – a doua sofistă 3.4. Retorică latină: coli, idei, reprezentanți	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări Învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
4. EVOLUȚIA RETORICII 4.1. RETORICA ÎN EVUL MEDIU 4.1.1. Retorică – <i>ars ornandi</i> 4.1.2. Retorică – <i>ars inveniendi</i> 4.1.3. Retorică – <i>ars scribendi</i> 4.1.4. Retorică – <i>ars praedicandi</i> 4.1.5. Retorică – <i>ars lectoria</i> 4.2. RETORICA ÎN RENANȚĂ 4.1.1. Curente. Idei. Reprezentanți 5. RETORICA SECOLELOR XVIII-XX 5.1. Opoziția Retorică / Neoretorică 5.2. Disprețul față de retorică: Victor Hugo, Renan, E.R. Curtius, Louis Bréhier 5.3. Aprecieri favorabile retoricii: H.I. Marrou, Pierre Guiraud 5.4. Cauzele revirimentului retoric: <i>Rhetorica rediviva</i>	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări Învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
6. FUNCȚIILE RETORICII 6.1. Funcția persuasivă 6.2. Funcția hermeneutică 6.3. Funcția euristică 6.4. Funcția pedagogică / explicativă / critică 6.5. Funcția revelatoare a idiolectului 6.6. Funcția metalingvistică	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări Învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h

<p>7. INTERDISCIPLINARITATEA RETORICII 7.1. Rela ii între retoric i lingvistic , pragmatic , teoria actelor de limbaj, logic i argumenta ie 7.2. Leg tura retoric – psihologie i sociologie 7.3. Suprapuneri i identit i între retoric i literatur , critica literar , teoria literaturii, poetic 7.4. Zone de interferen ale retoricii cu tiin ele cognitive i oratoria</p>		
<p>8. DISCURSUL ORATORIC 8.1. Tipologie 8.2. Structur 8.3. Evolu ia discursului ca specie 8.4. Reprezentan i de seam ai discursului ca specie</p> <p>9. RETORICA ROMÂNEASC 9.1 LUCR RI DE RETORIC 9.1.1. Ioan Molnar Pioariu: <i>Retoric , adev înv tura i întocmirea frumoasei cuvânt ri</i>. Simeon Marcovici: <i>Curs de retoric</i> . Dimitrie Gusti: <i>Retoric român pentru tinerime</i>. Cristu Negoescu: <i>Retorica</i>. Al. Aman: <i>Logic judec toreasc</i> . V. Ales. Urechi : <i>Despre elocin a român</i> . Al. G. Dr ghicescu: <i>Tratat de literatur</i> . Gh. Adamescu: <i>Manual de retoric</i> .</p> <p>9.2. REPREZENTAN I DE SEAM AI DISCURSULUI ÎN CULTURA ROMÂN 9.2.1. Antim Ivireanul, Mihail Kog Iniceanu, Barbu Delavrancea, Titu Maiorescu, Nicolae Titulescu, Istrate Micescu, Ion Petrovici, Nae Ionescu . a.</p> <p>9.3. PRIMELE ÎNCERC RI DE POETIC ÎN LITERATURA ROMÂN 9.3. 1. Miron Costin, Dimitrie Eustatievici, Macarie, Ien chi V c rescu, C. Conachi</p>	<p>Prelegere Conversa ie Exemplific ri Problematizare i înv are prin descoperire Referat Portofoliu</p>	<p>2h</p>
<p>8.2 Bibliografie minimal obligatorie Vera C lin, <i>Condi ii de dezvoltare a unei noi retoric</i>, în vol. <i>Probleme de literatur comparat i sociologie literar</i> , Ed. Academiei, 1970. G. C linescu, <i>Între formul i retoric</i> , “Adev rul literar i artistic”, XVIII, seria III, 882, culegerea Ulysse, Bucure ti, 1967, pp. 426-428. Vasile Florescu, <i>De la retoric la noua critic</i> , în “Via a româneasc ”, 12, 1970, pp. 100-111. Mircea Frânculescu, <i>Retorica româneasc – antologie</i>, Ed. Minerva, Bucure ti, 1980. Gh. Mihai, <i>Retorica tradi ional i retoric moderne</i>, Bucure ti, 1998. Michel Patillon, <i>Éléments de rhétorique classique</i>, C. Edition N. Piquart, 1990. Claude Peyrouet, <i>Style et rhétorique</i>, Nathan, 1994. Olivier Reboul, <i>La rhétorique</i>, Presses Universitaires de France, 1998.</p> <p>BIBLIOGRAFIE PE PROBLEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru terminologia retoricii: Ch. Daranberg et Ed.Saglio, <i>Dictionnaire des antiquités grecques et romaines</i>, Paris, 1919, 5vol. - Pentru retorica prearistotelic : D. M. Pippidi, <i>Arte poetice, (antichitatea)</i>, Bucure ti, Ed. Univers, 1970. O. Novarre, <i>Essai sur la rhétorique grecque avant Aristote</i>, Paris, Hachette, 1910. M. Lavency, <i>La préparation du discours dans la rhétorique primitive</i>, “Les études classiques”, 27, 1959, pp. 353-360. - Pozi ia lui Platon fa de retoric : Al. Posescu, <i>Platon, Filosofia dialogurilor</i>, cap.III, pp. 67-84; cap.V, pp. 114-131. - Pentru retorica aristotelic : E. Havet, <i>Etude sur la rhétorique d’Aristote</i>, Paris, 1886. - Pentru retorica postaristotelic : G. Kennedy, <i>The Art of Persuasion in Greece</i>, Princeton, Princeton University Press, 1963. - Pentru raporturile dintre retoric , argumenta ie i moral : J. Ruytinx, <i>Détermination et Raison de la Conduite morale</i>, “Revue univ. de Science Morale”, Bruxelles, 1971, nr. 14-15, pp. 135-141. J. Ruytinx, <i>Introduction à la Problématique générale de la Philosophie Morale</i>, “Revue univ. de Science Morale”, 1996, nr.5. - Pentru retorica medieval : Auerbach, <i>Mimesis</i>, Bucure ti, E.P.L.U., 1967, trad I. Negoescu. E. Bruyne, <i>L’Esthétique du Moyen Age</i>, Louvain, 1947. - Pentru retorica Rena terii: J. E. Spingarn, <i>A History of Literary Criticism</i>, London, 1889. Bernard Weinberg, <i>A History of Literary Criticism</i>, în “The Italian Renaissance”, Chicago, 1961. - Pentru retotica postrenascentist : Basil Munteanu, <i>Studii</i> 		

<p>W. Howell, <i>Renaissance Rhetoric and Modern Rhetoric: A Study in Change</i>, în "The Rhetorical Idiom", New-York, 1958, pp. 53-70.</p> <p>Daniel Mornet, <i>Histoire de la clarté française</i>, Paris, Payot, 1929.</p> <p>- Pentru noua retoric :</p> <p>Leo Apostel, <i>Assertion Logic and Theory of Argumentation</i>, "Philosophy and Rhetoric", vol. 4, nr.2, Spring, 1971.</p> <p>- Pentru revalorificarea retoricii în critica și teoria literară :</p> <p>M. J. Maloney, <i>Some New Direction in Rhetorical Criticism</i>, "Central State Speech Journal", vol IV, 1953, pp. 1-5.</p> <p>C. C. Arnold, <i>Oral Rhetoric, Rhetoric and Literature</i>, "Philosophy and Rhetoric", vol.I, nr.4, 1968, pp. 191-211.</p> <p>C. C. Arnold, <i>Speech as Action</i>, "The English Record", October, 1970, pp. 36-43.</p>		
Seminar		
1. Prezentarea tematicii seminariilor. Bibliografia generală . Aspecte metodologice 2 Definierea termenilor operaționali: retoric , trop/figur , stil, figur de stil, imagine artistică , expresie. Comentarea definițiilor de retorică de Renato Barilli, Benedetto Croce, Gérard Genette, Grupul μ.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare și învățare prin descoperire	2h
Definierea figurilor de retorică ce se obțin prin suprimare: aferez , apocop , sincop , sinerez , deleație , craz , elips , zeugm , asindet , paratax , sinecdoc , antonomaz , comparație , metafor , asemie , litot , eufemism, reticen , suspensie. Aplicații pe texte.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare și învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
Definierea figurilor de retorică ce se obțin prin adaos: protez , dierez , epentez , reduplicare, insistență , aliterare , asonanță , paronomaz , parantez , concatenare , enumerare , reluare , polisindeton , metric , simetrie, arhilexie, hiperbol , repetiție , pleonasm, antiteză . Aplicații pe texte.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare și învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
Definierea figurilor de retorică ce se obțin prin suprimare-adaos: calambur, arhaism, neologism, sileps , anacolut, chiasm, metaforă „în absență”, metonimie, oximoron, eufemism, alegorie, parabol , fabul , ironie, paradox, antifraz , litot . Aplicații pe texte.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare și învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
Definierea figurilor de retorică ce se obțin prin permutare: anagram , metatez , palindrom, tmez , hyperbaton, inversiune. Aplicații pe texte.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare și învățare prin descoperire Referat Portofoliu	2h
<p>Bibliografie minimală obligatorie:</p> <p>Angheliescu, M.; Ionescu, C.; Lăzărescu, Gh., <i>Dicționar de termeni literari</i>, București, f.a.</p> <p>Barilli, Renato, <i>Poetic și retoric</i> , trad. Nicolina Bengu , București, 1975.</p> <p>Dragomirescu, Gh. N., <i>Dicționarul figurilor de stil</i>, București, 1995.</p> <p>Dragomirescu, Gh., <i>Mic enciclopedie a figurilor de stil</i>, Ed. a II-a, București, 1975.</p> <p>Frânculescu, Mircea, <i>Retorica românească – antologie</i>, București, 1980.</p> <p>Genette, Gérard, <i>Figuri</i>, trad. A. Ion și I. Mavrodin, București, 1978.</p> <p>Ghiță, Gh.; Fierescu C., <i>Dicționar de terminologie literară . Proză , retorică , dramaturgie</i>, București, 1975.</p> <p>Ghiță, Gh.; Fierescu C., <i>Dicționar de terminologie poetică</i> , București, 1973.</p> <p>Grupul μ, <i>Retorica generală</i> , trad. Antonia Constantinescu și Ileana Littera, București, 1974.</p> <p>Mihai, Gh., <i>Retorica tradițională și retorici moderne</i>, București, 1998.</p> <p>Petra, Irina, <i>Teoria literaturii, curente literare, figuri de stil, genuri și specii literare, metrică și prozodie</i>, București, 1996.</p> <p>Vasile, Marian, <i>Teoria literaturii</i>, București, 1997.</p>		

9. Coroborarea con inuturilor disciplinei cu a tept rile reprezentan ilor comunit ii epistemice, asocia iilor profesionale i angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Con inutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare i evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentan i ai angajatorilor i asocia iilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	CE. 1.1. Calitatea exprim rii, comunicarea scris eficient în limba român CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a fenomenelor i teoriilor retoricii, operarea cu terminologia de specialitate CE. 1.3. Interpretarea i evaluarea critic a teoriilor retoricii CE. 1.4. Calitatea i cantitatea cuno tin elor însu ite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere asupra retoricii, pornind de la informa iile oferite i de la textele recomandate (bibliografia de specialitate)	scris (S): lucrare scris ; chestionar; gril ; test	50%
10.5 Seminar/laborator	CE. 1.1. Calitatea exprim rii, comunicarea scris eficient în limba român CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a fenomenelor i teoriilor retoricii, operarea cu terminologia de specialitate CE. 1.3. Interpretarea i evaluarea critic a teoriilor retoricii CE. 1.4. Calitatea i cantitatea cuno tin elor însu ite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere asupra retoricii, pornind de la informa iile oferite i de la textele recomandate (bibliografia de specialitate)	oral (O): conversa ia; expunerea liber	25%
	CE. 1.1. Calitatea exprim rii, comunicarea scris eficient în limba român CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a fenomenelor i teoriilor retoricii, operarea cu terminologia de specialitate CE. 1.3. Interpretarea i evaluarea critic a teoriilor retoricii CE. 1.4. Calitatea i cantitatea cuno tin elor însu ite CE. 1.5. Formularea unui	practic (P): aplica ii; referat; portofoliu; proiect	25%

	punct de vedere asupra retoricii, pornind de la informațiile oferite și de la textele recomandate (bibliografia de specialitate)		
10.6 Standard minim de performanță :			
SP1. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de retorică			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura director de departament

.....

.....